

UE Ecolabel – wyroby przyjazne dla środowiska

Polskie Centrum Badań i Certyfikacji SA zorganizowało 29 października w swojej siedzibie w Warszawie seminarium dla przedsiębiorców z branży poligraficznej poświęcone europejskiemu oznakowaniu ekologicznemu – UE Ecolabel. Od 1992 r. jest to główne oficjalne europejskie wyróżnienie przyznawane wyrobom spełniającym normy środowiskowe. PCBC to polska jednostka tzw. kompetentna, czyli odpowiedzialna za wykonywanie zadań przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 w sprawie Ecolabel. Temat spotkania brzmiał: „EU Ecolabel dla papieru zadrukowanego – Kryteria, korzyści, aplikowanie i licencja – drukowanie z uwzględnieniem aspektów ekologicznych”.

Seminarium skierowane było przede wszystkim do tych, którzy chcą wytwarzać produkty jak najbardziej przyjazne dla środowiska, nadające się do recyklingu, bezpieczne również dla zdrowia człowieka. Wskazywano, że postaranie się o prawo do używania logo UE Ecolabel na wyrobach, jest nie tylko najlepszym sposobem wykazania troski o środowisko, ale też przynosi wiele wymiernych korzyści, np. jest doskonałym narzędziem marketingowym.

Spotkanie rozpoczął prezes Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji

dr Wojciech Henrykowski, przedstawiając jego działalność i zadania. Dr Joanna Tkaczyk, koordynator ds. europejskiego oznakowania omówiła jego rolę, niezbędne procedury i opłaty, a następnie szczegółowe kryteria i wymagania dotyczące producentów „papieru zadrukowanego”, czyli drukarń. „Ubieganie się o EU Ecolabel w praktyce – studium przypadku” zaprezentował prof. dr Werner Sobotka, Druckinnovation, Austria, trener i konsultant w dziedzinie technologii druku oraz drukowania zgodnie z kryteriami oznakowań ekologicznych. Natomiast prezentację „EU Ecolabel – trendy i marketing” wygłosił dr W. Andreas Scherlowsky, Energon, partner projektu „Budowanie potencjału w państwach członkowskich w zakresie wdrożenia oznakowania ekologiczne-

go Ecolabel dla produktów z papieru zadrukowanego”, w imieniu Komisji Europejskiej. Po każdym wystąpieniu, jak na koniec był czas na pytania i dyskusję, z którego uczestnicy chętnie skorzystali.

Logo EU Ecolabel pozwala konsumentom na łatwą identyfikację „ekologicznych” produktów, umożliwia dokonanie wiarygodnego wyboru. Znak ten wskazuje, że dane wyroby są mniej szkodliwe dla środowiska niż podobne, w ciągu całego cyklu ich życia, ponieważ spełniają opublikowane kryteria środowiskowe uzgodnione przez państwa członkowskie UE w porozumieniu z zainteresowanymi stronami (w tym z przedstawicielami przemysłu, konsumentów, organizacji środowiskowych, handlu i władz publicznych). Stosowana jest metodologia oceny cyklu życia wyrobu.

Po złożeniu wniosku przez przedsiębiorcę (w Polsce – do PCBC), następuje ocena dokumentów i kontrola miejsca produkcji. Jeżeli wyrób spełnia odpowiednie kryteria i wymagane charakterystyki, wnioskodawca zostaje upoważniony do umieszczenia oznakowania ekologicznego UE Ecolabel na wyrobie, a także w swoich materiałach reklamowych, po wcześniejszym uiszczeniu stosownej opłaty. Struktura opłat przewiduje bonifikaty dla małych i średnich

firm oraz wnioskodawców z krajów rozwijających się. Trzeba brać pod uwagę także późniejsze monitorowanie zgodności – PCBC może przeprowadzać kontrole w fabryce, a także badania wyrobów sprawdzając, czy stale pozostają przyjazne środowisku. Po przyznaniu prawa do oznaczenia wyrobu zaleca się wzmocnienie wartości znaku poprzez promowanie wyrobu w reklamach, a także poprzez przekazywanie informacji o UE Ecolabel.

Badania mogą być prowadzone we własnej firmie wnioskodawcy, jeżeli może on dostarczyć wszystkich niezbędnych informacji i zbadać zgodność z kryteriami samodzielnie (tzw. samoocena) lub w laboratorium zewnętrznym. Dane muszą odnosić się do bieżącej produkcji. Raport z badań musi być aktualny. Właściwy organ jest upoważniony do przeprowadzenia dalszego sprawdzenia dostarczonych badań. Gdy potrzebna jest niezależna weryfikacja wyników badań, muszą być one sprawdzone przez niezależne laboratorium badawcze, a certyfikacja powinna być przeprowadzona przez jednostkę kompetentną pod kątem spełnienia kryteriów. Wszystkie koszty związane z badaniami i certyfikacją pokrywa wnioskodawca.

Oznakowanie UE Ecolabel może zostać przyznane każdemu produktowi z papieru zadrukowanego, który w co najmniej 90% swojej masy składa się z papieru, kartonu lub podłoża papierowego, z wyjątkiem książek, katalogów, bloków, broszur lub formularzy (co najmniej 80% masy składa się z wymienionych podłoży papierowych).

Kryteria

Kryteria oznakowania ekologicznego UE dla produktów z papieru zadrukowanego (do celów wstępnej oceny – pełne informacje zawiera decyzja Komisji 2012/481/UE):

- Produkty z papieru zadrukowane są drukowane wyłącznie na: papierze do kopiowania i papierze graficznym z oznakowaniem ekologicznym UE określonym w decyzji Komisji 2011/333/UE; papierze gazetowym z oznakowaniem ekologicznym UE określonym w decyzji Komisji 2012/448/UE.

- Do drukowania, powlekania i wykańczania produktu końcowego z papieru zadrukowanego nie stosuje się materiałów eksploatacyjnych (które mogą trafić do produktu końcowego z papieru zadrukowanego) zawierających substancje lub mieszaniny spełniające kryteria klasyfikacji do zwrotów określających zagrożenie lub rodzaj zagrożenia, wymienionych w dokumencie zawierającym pełne kryteria. Wymóg ten nie ma zastosowania do toluenu w procesach rotograwiury, w których istnieje zamknięta lub wyodrębniona instalacja lub system odzysku, lub równoważny system służący kontroli i monitorowaniu emisji lotnych, i gdy wydajność odzysku wynosi co najmniej 92%. Lakiery UV i tusze UV sklasyfikowane jako H412/R52-53 również są objęte zwolnieniem z tego wymogu.
- Produkty biobójcze będące częścią składu lub częścią mieszaniny zawartej w składzie, stosowane w celu konserwacji produktu, są dozwolone jedynie w przypadku, gdy ich potencjał biokumulacji charakteryzuje się logarytmem współczynnika podziału oktanol/woda <3,0 lub doświadczalnie wyznaczonym współczynnikiem biokoncentracji (BCF) 100.
- Produkt z papieru zadrukowanego nadaje się do recyklingu i do odbarwienia.
- Niepapierowe elementy produktu z papieru zadrukowanego można łatwo usunąć, aby zagwarantować, że elementy te nie utrudnią procesu recyklingu.
- Środki zwiększające wytrzymałość w stanie mokrym można stosować tylko wtedy, gdy można wykazać możliwość poddania gotowego produktu recyklingowi.
- Kleje można stosować tylko wtedy, gdy można wykazać ich usuwalność.
- Lakiery powłokowe i laminaty, w tym polietylen lub polietylen/polipropylen, można stosować tylko do okładek książek, bloków, czasopism, katalogów i zeszytów.
- Wszystkim pracownikom uczestniczącym w codziennej pracy zakładu przekazuje się wiedzę konieczną do zapewnienia spełnienia wymogów dotyczących oznakowania ekologicznego i osiągania ciągłej poprawy w tym zakresie.
- Na papierze zadrukowanym znajdują się informacje: „Prosimy o zbieranie zużytego papieru do recyklingu” (dokument zawierający pełne wytyczne dotyczące stosowania logo oznakowania ekologicznego: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf>)
- Poptuczyn zawierających srebro z przetwarzania filmu, jak również z obróbki płyt i ze środków fotochemicznych, nie odprowadza się do oczyszczalni ścieków.
- Ilość Cr i Cu odprowadzana do oczyszczalni ścieków nie może przekraczać, odpowiednio, 45 mg na m² i 400 mg na m² powierzchni cylindra drukującego.
- Druk publikacji techniką wkłesto-druku: emisje VOC do atmosfery nie przekraczają 50 mg C/Nm³; emisje Cr6+ do atmosfery nie przekraczają 15 mg na tonę papieru, instalowane jest wyposażenie służące redukcji emisji Cr6+ do atmosfery.
- Lotnymi rozpuszczalnikami pochodzącymi z procesu suszenia druku offsetowego na gorąco i fleksografii gospodaruje się za pośrednictwem systemów odzysku lub spalania, albo dowolnego równoważnego systemu; emisje do atmosfery lotnych związków organicznych nie przekraczają 20 mg C/Nm³.
- Zakład, w którym wytwarzane są produkty z zadrukowanego papieru, jest wyposażony w system zagospodarowania odpadów, w tym pozostałych produktów powstających podczas wytwarzania produktów z zadrukowanego papieru, zgodnie z postanowieniami właściwych lokalnych i krajowych organów regulacyjnych.
- System recyklingu, odzysku i postępowania z odpadami niebezpiecznymi jest udokumentowany lub opisany.
- Drukarnia tworzy rejestr wszystkich urządzeń zużywających energię (w tym maszyn, oświetlenia, klimatyzacji, chłodzenia).
Szczegółowe informacje można uzyskać na stronach www.ecolabel.eu lub www.euecolabel.eu i w PCBC.